

عکس: ایرنا

کاربران بازی تلگرامی همستر کامبت و کارشناسان اجتماعی از تجربه استفاده از این بازی می گویند

سودای سکه‌های پول ساز

جامعه‌شناسان در گفت و گوبا «هم میهن»:

افق محدود جامعه، مسدود بودن امکان تغییر و ناامنی روانی موجب این تب تند در ایران شده است

که بازی‌های کریپتویی را امتحان می‌کند: «من اصلاً اهل چنین بازی‌هایی نیستم و قصد هم نداشتم بازی کنم؛ چون از اول فکر می‌کردم پولی از آن در نمی‌آید یا بسیار ناچیز است، اما وقتی دیدم همه‌جا از آن صحبت می‌شود و مدام با ناطقین مقایسه می‌شود، کنجکاو شدم که آن را امتحان کنم. کسی ناطقین را جدی نمی‌گرفت اما الان رشد کرده است.»

او می‌گوید به پول این بازی امید ندارد، اما خود بازی طوری طراحی شده که اعتیادآور است: «وقتی بازی را شروع می‌کنی دوست داری سکه و سود بیشتر به دست بیاری و انگیزه و توهم پولدار شدن به مخاطب می‌دهد. هر چند با حساب و کتاب منطقی می‌بینی که در دنیای واقعی پولی از آن در نمی‌آید، دو، سه روز اول که بیکار بودم زیاد روی آن وقت گذاشتم، اما الان شاید روزی یک یا دو بار آن را باز کنم که ببینم چقدر به سکه‌هایم اضافه شده. بین اطرافیانم کسی نبود که این بازی را انجام دهد، اما کلی مخاطب داشتم که تو همین چند روز عضو تلگرام شدند و مثل اینکه این داستان مخصوص ایران هم نیست؛ چون امروز دیدم تعداد کسانی که عضو این بازی شدند از ۱۱۶ میلیون نفر گذشته.»

او هم مثل باقی کسانی که این بازی را انجام می‌دهند، نگران کلاهبرداری بودن آن نیست: «من نه پولی گذاشتم، نه کیف پول دیجیتالم را به آن وصل کردم، پس اصولاً کسی نمی‌تواند از من کلاهبرداری کند. لازم نیست مدام به صفحه گوشی ضربه بزنی؛ چون راه‌های بهتری برای جمع کردن سکه و امتیاز وجود دارد؛ در نهایت اگر چند دلار گیرمان آمد که چه بهتر، اگر نیامد هم چیز خاصی را از دست ندادیم؛ مگر بقیه بازی‌های کامپیوتری که انجام می‌دهیم قرار است پولی به ما داده شود؟ این بازی را رسانه‌ها بزرگ کردند و بیش از حد به آن پرداختند. همین الان چندین بازی تلگرامی دیگر وجود دارد که شبیه همین بازی است، اما کسی نام آنها را هم نشنیده. همین که رسانه‌ها این موضوع را تیر یک اخبار کردند، باعث کنجکاو بیشتر مردم می‌شود و آدم‌های بیشتری سمت آن می‌روند که هیچ اطلاعات و ایده‌ای درباره نیای کریپتو بازی‌های آن ندارند.»

کلاهبرداری نیست، اعتماد دارم

شعب شش‌زمانی، روزنامه‌نگار و سردبیر یک رسانه در حوزه سلامت است و پیگیر بازی‌های کریپتویی است. او می‌گوید، به پول

کنی، در آینده نزدیک سودش بیشتر می‌شود، البته اگر به درآمد برسد. من فقط همان پنج میلیون سکه روزانه و یک میلیون کدمخفی را انجام می‌دهم.» او روی این نوع درآمد نظر مثبتی دارد؛ چون همین حالا هم بخش زیادی از درآمدش از راه اینترنت به دست می‌آید: «من خودم چون توی این بازار هستم، به آن ایمان دارم. در جلسات شرکت‌های تورکی هم دو جلسه شرکت کردم، اما چون آن زمان پولی نداشتم، ادامه ندادم. هر چی الان دارم از کار کردن با همین ابزار است که دست‌مان است (گوشی همراه).» بخش زیادی از اطرافیان او هم از این بازی استقبال کرده‌اند: «خواهرزاده‌هایم، برادرزاده‌هایم و اقوام هم کاربر این بازی شده‌اند. آنها هم می‌گویند اگر مثل طلا و دلار بالا برود یا مثل بیت‌کوین شود، سود می‌کنند.»

اعتماد نکردم

مهدتاب، زن جوانی است که هفته‌های پیش مانند هزاران نفر دیگر در ایران با بازی «همستر» آشنا شد و تصور می‌کرد می‌تواند از آن درآمد داشته باشد. مدت کوتاهی هر روز روی صفحه گوشی ضربه می‌زد تا سکه‌های بیشتری جمع کند؛ شاید این سکه‌ها مانند ناطقین به ارز بازاری تبدیل شود، اما در نهایت مدت کوتاهی از این بازی استفاده کرد و به پیشنهاد خانواده آن را کنار گذاشت؛ چون تصور می‌کرد که هیچ منطق اقتصادی‌ای پشت آن نیست و نوعی سوءاستفاده است: «اولین بار یکی از آشناهایم لینک دعوت فرستاد و من هم به این واسطه با این بازی آشنا شدم. بعد از آن یکی دیگر از آشنایان که در بورس کار می‌کند، گفت قبلاً یکسری از مردم از بازی دیگری شبیه این توانستند پولی به دست بیاورند و خودش هم این بازی را به ما یاد داد. بعد از چند روز، با پدر و مادرم که صحبت کردیم، گفتیم این بازی منطقی نیست و نمی‌شود از آن پول آورد. احساس کردیم نوعی برده‌داری است و از ما می‌خواهند کاری را انجام دهیم، ما هم انجام می‌دهیم؛ به همین دلیل دیگر به بازی کردن ادامه ندادیم.»

امیدوار نیستم، کنجکاو شدم

میثم ۳۴ ساله است و از هفته گذشته بازی همستر را شروع کرده و تقریباً زمان زیادی از روز را صرف آن می‌کند. او پیش از این هم با فضای ارزهای دیجیتال آشنایی داشت، اما این اولین بار است

مهران صولتی
جامعه‌شناس:

اگرچه وضعیت نامساعد اقتصادی و تنگناهای معیشتی در اوج گیری پدیده‌های مانند همستر بی‌تأثیر نیستند، ولی این پدیده واجد نشانه‌های اجتماعی دیگری هم شده است.

واقعیت این است که هر چه افق جامعه محدودتر و امکان تغییرات مسدودتر می‌شود، ویژگی‌هایی مانند دم‌غنی‌متی و فرصت‌طلبی به معنای نشستن در کمین لحظه‌ها به نیت بهره‌جویی آسان از امکانات افزایش پیدا می‌کند

سارا سبزی
خبرنگار گروه جامعه

روایت‌های کاربران همستر را به راحتی می‌توان پیدا کرد؛ آنهایی که تازه تلگرام نصب کرده‌اند، یک آشنای خانوادگی که لینک دعوتی فرستاده یا دوستی که مدت‌هاست به کاربر حرفه‌ای این بازی تبدیل شده است. آنها تجربه‌های مشترکی دارند؛ هم‌شان این روزها مشغول یک بازی تلگرامی «همستر کامبت» اند که به عنوان یک بازی کریپتویی (مربوط به ارزهای دیجیتال) است و حالاً بیش از ۱۱۶ میلیون کاربر در سراسر جهان دارد. با توجه به تعداد کاربران بالای تلگرام در ایران، این بازی در هفته‌های اخیر به شدت فراگیر شده است؛ از یک طرف هشتاد‌های متعددی درباره این بازی مطرح می‌شود و از طرف دیگر تعداد کاربرانی که بعد از مدت‌ها به تلگرام برگشتند بیشتر می‌شود.

همستر در دسته بازی‌های ایردراپی است؛ مفهومی مخصوص به حوزه ارزهای دیجیتال که اغلب به معنای به دست آوردن بدون در دسر کریپتوتلقی می‌شود و می‌توان با ایردراپ بدون خرید آن‌لاین ارز دیجیتال، رمزارز به دست آورد. ایردراپ نوعی روش بازاریابی و تبلیغاتی است که توسط استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های نوپا پیاده‌سازی می‌شود؛ در یک رویداد ایردراپ، معامله‌گران ارزهای دیجیتال به‌طور رایگان توکن یک پروژه را به دست می‌آورند و تنها کاری که از آنها خواسته می‌شود، تبلیغ حداقلی پروژه مورد نظر است.

ایمان ۵۰ درصدی

امیر، اهل سیستان در جنوب شرقی ایران است و از دو هفته پیش به ۱۱۶ میلیون کاربر بازی همستر اضافه شده. او تقریباً روزانه یک تا دو ساعت از این بازی استفاده می‌کند. امیر اعتماد چندانی به این بازی ندارد و تصور می‌کند ریسک آن زیاد است، اما هنوز می‌تواند روی آن حساب کند: «من روی آن پنجاه-پنجاه حساب کردم و چند نفری زیرمجموعه جمع کردم. البته اگر بتوانی زیرمجموعه جمع

نگاهی به پدیده رحم اجاره‌ای و اهدای جنین در ایران

نیاز به تدوین قانون برای رحم اجاره‌ای

امیرحسین صفدری
پژوهشگر علم حقوق

ناباروری به‌عنوان یک بحران در دوره زندگی هر انسانی ممکن است وجود داشته باشد که این مسئله اگر قابل درمان نباشد، می‌تواند تأثیرات زیادی در روابط خانوادگی و فردی افراد ایجاد کند. بی‌شک می‌توان گفت، یکی از عوامل اصلی طلاق در هر جامعه‌ای به‌ویژه در جامعه ایران، ناباروری زوجین جوان است اما خوشبختانه امروزه در جامعه بشری پدیده‌های نوینی مثل تولد کودک از طریق رحم اجاره‌ای یا اهدای جنین وجود دارد. در حال حاضر استفاده از روش رحم جایگزین برای باروری به‌دلایل مختلفی صورت می‌گیرد که گاهی ممکن است زوجین از نظر بیولوژی و ژنتیکی بتوانند صاحب فرزند شوند، ولی زوج به علت نقص یا نقایص ارگانیک نمی‌تواند جنین را در رحم خود پرورش دهد یا گاهی هم ممکن است زوج به‌دلیل امراض مختلف رحم خود را از دست بدهد یا در برخی موارد زن به‌طور مادرزادی فاقد رحم باشد که رحم اجاره‌ای این امکان را فراهم کرده تا آن زن صاحب فرزند شود. رحم اجاره‌ای به زبان ساده یعنی یک زن به کمک وسایل پزشکی، آلات مصنوعی و بدون انجام عمل مقاربت و نزدیکی از اسپرم و تخمک یک زوج، باردار شود و اهدای جنین به زبان ساده یعنی استفاده کردن از سلول‌های جنسی زن و مرد اهداکننده جنین که در محیط آزمایشگاهی جنینی تشکیل شود و به کمک امکانات پزشکی و آزمایشگاهی به رحم زن متقاضی فرزند انتقال داده می‌شود. در حال حاضر درباره رحم اجاره‌ای در کشور ما متأسفانه هیچ قانونی به‌صورت خاص وجود ندارد؛ ضعف در قانون‌گذاری موجب شده مشکلات زیادی درباره مسائل مربوط به رحم اجاره‌ای در جامعه ما پیش بیاید.

درباره اهدای جنین جنین مجلس در سال ۱۳۸۲ طرحی را با نام قانون نحوه اهدای جنین به زوجین نابارور به تصویب رساند که لزوم اصلاح این قانون در حال حاضر در جامعه ما به‌شدت احساس می‌شود، چراکه این قانون بسیار کلی، مبهم و قدیمی است. نکته دیگر اینکه مسئله رحم اجاره‌ای در ایران از لحاظ شرعی و فقهی تا حد زیادی حل شده است و اکثر فقها رحم اجاره‌ای را به شرط این که اتفاقات غیرشرعی رخ ندهد، جایز دانسته و مورد پذیرش قرار داده‌اند اما نبود یک قانون خاص در خصوص رحم اجاره‌ای باعث شده تا آثار حقوقی و اجتماعی پدیده رحم اجاره‌ای به‌صراحت و دقیق مشخص نباشد و اینگونه باب سوءاستفاده را در این خصوص باز کند. بر همین اساس بهتر است مجلس شورای اسلامی هر چه زودتر در خصوص رحم اجاره‌ای قانونی جامع و علمی را به تصویب برساند تا از مشکلات زیادی که در این حوزه رخ داده است جلوگیری شود. مهمترین سئوالاتی که در خصوص این دو پدیده اجتماعی در بین مردم مطرح است این سئوال است: ۱- نظر فقه و علم حقوق در خصوص رحم اجاره‌ای چیست؟ ۲- آیا در خصوص این دو پدیده باید قراردادی نوشته شود؟ ۳- وضعیت حقوقی فرزندان متولد از رحم اجاره‌ای و اهدای جنین چگونه است؟ ۴- پدر و مادر اصلی طفل در این دو پدیده چه افرادی هستند؟ ۵- شرایط دریافت جنین توسط زوجین نابارور چیست؟

قراردادهایی که درباره پدیده رحم اجاره‌ای نوشته می‌شود معمولاً بر اساس ماده ۱۰ قانون مدنی است، اما در خصوص صحت یا باطلان این نوع از قراردادها بین حقوقدانان اختلاف نظراتی دیده می‌شود که این اختلاف نظرات هم بیشتر به دلیل نبود یک قانون خاص درباره این پدیده اجتماعی است. استفاده از رحم اجاره‌ای کاملاً یک امر توافق‌ی بود و این مسئله برای درمان ناباروری بسیار خوب است. در رحم اجاره‌ای بر اساس توافق طرفین یک زن که (مادر جانشین) نام دارد، می‌پذیرد تا با روش‌های آزمایشگاهی و پزشکی اسپرم و تخمک یک زوج را که باردار نمی‌شوند، در رحم خود نگهداری کند و پس از تولد طفل، آن طفل متولدشده را به زوج طرف قرارداد خود صحیح و سالم تحویل بدهد. آن زوج، حکم پدر و مادر اصلی طفل را دارند و تمام حقوق ناشی از وظایف پدر و مادری برای طفل متولدشده از رحم اجاره‌ای را دارا هستند. قانون‌گذار ما در ماده ۲ قانون، نحوه اهدای جنین به زوجین نابارور مصوب سال ۱۳۸۲ برای دریافت جنین شرایطی را مقرر کرده و به‌صراحت بیان می‌کند: «تقاضای دریافت جنین اهدایی باید به‌طور مشترک از طرف زن و شوهر تنظیم و تسلیم دادگاه شود و دادگاه در صورت احراز شرایط ذیل مجوز دریافت جنین را صادر می‌کند: الف) زوجین بنابه‌گواهی پزشکی معتبر، امکان پدیدار شدن نداشته باشند و زوج استعدادهای دریافت جنین را نداشته باشد. ب) زوجین دارای صلاحیت اخلاقی باشند. ج) هیچ‌یک از زوجین مجبور نباشند. د) هیچ‌یک از زوجین مبتلا به بیماری‌های صعب‌العلاج نباشند. ه) هیچ‌یک از زوجین معتاد به موادمخدر نباشند. و) زوجین باید تابعیت جمهوری اسلامی ایران داشته باشند.»